

1. Inleiding

De minister van Buitenlandse Zaken (hierna te noemen: de Minister) heeft bij beschikking van 14 december 2016 (kenmerk DCV/CA-274/2016) subsidie verleend aan de stichting PrisonLAW (hierna te noemen: PrisonLAW), ten behoeve van juridische advisering en begeleiding van Nederlandse gedetineerden in het buitenland. Voor de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2019 is een subsidie verstrekt van maximaal € 975.000. In de administratie van de Minister is de subsidiebeschikking bekend onder activiteitennummer 29716. De minister heeft bij besluit van 26 november 2018 de beschikking herzien. Het totale subsidiebedrag bedraagt € 810.442 over de periode van 1 januari 2017 tot en met 30 juni 2019 (*kenmerk Minbuza. 2018.DCV921*)

Aan de subsidie zijn voor de subsidieontvanger –PrisonLAW – verplichtingen verbonden, waaronder het indienen van een inhoudelijke eindrapportage voor de periode van 1 januari 2017 tot en met 30 juni 2019, met een overzicht van de gerealiseerde activiteiten c.q. resultaten van het activiteitenplan met een toelichting op eventuele verschillen. Deze inhoudelijke eindrapportage moet aansluiten bij en een verband leggen met de financiële eindrapportage, zodat inzicht in een doelmatige besteding van de personele en materiële middelen mogelijk is.

Dit schriftelijke stuk dient te worden aangemerkt als de in de subsidiebeschikking genoemde inhoudelijke eindrapportage voor de periode van 1 januari 2017 tot en met 30 juni 2019.

2. Subsidieverantwoording 1 januari 2017 – 30 juni 2019

Bij brief van 17 juli 2018 heeft uw ministerie de tussentijdse rapportage over het jaar 2017, inclusief financiële verantwoording en accountantsverklaring goedgekeurd. In de gewijzigde subsidiebeschikking wordt PrisonLAW eveneens verplicht uiterlijk 30 april 2019 een inhoudelijk verslag, een financieel verslag over het jaar 2018 en een accountantsverklaring voor het jaar 2018 te verstrekken. PrisonLAW heeft reeds aan deze verplichting voldaan, per mail van 28 april 2019, met als bijlagen een accountantsverklaring, een financieel jaarverslag, een activiteitenverslag, en dossierlijsten. PrisonLAW beschouwt deze stukken als bekend bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Voor het jaar 2019 dient PrisonLAW als bijlage een inhoudelijk verslag, financieel verslag, een inhoudelijk eindrapportage over de jaren 2017-2019 en een accountantsverklaring in. Deze stukken zullen op 30 september 2019 bij uw ministerie worden ingediend.

3. Voorgenomen activiteiten 1 januari 2017 – 30 juni 2019

PrisonLAW heeft op 28 september 2016 een subsidieaanvraag ingediend voor het tijdvak 1 januari 2017 tot en met 30 juni 2019 ten behoeve van juridische advisering van Nederlandse

gedetineerden in het buitenland. Onderdeel van die aanvraag was een Activiteitenplan voor de gehele subsidieperiode, waarin de toekomstige activiteiten van PrisonLAW voor het jaar 2017 en 2018 en 2019 stonden vermeld. In dat Activiteitenplan werden de volgende voorgenomen activiteiten opgesomd.

3.1. Prisonlaw behandelt thans zaken in de navolgende landen:
Buiten de Europese Unie:

Behandeling van zaken

Prisonlaw behandelt thans zaken in de navolgende landen.

Buiten de Europese Unie:

- Peru;
- Ecuador;
- Brazilië;
- Colombia;
- Dominicaanse Republiek;
- Panama;
- Verenigde Staten: waaronder de staat Nevada, Californië, Florida en New York.
- Thailand;
- Japan;
- India;

Binnen de Europese Unie:

- Noorwegen;
- Spanje;
- Zweden;
- Duitsland;
- Verenigd Koninkrijk;
- Schotland;
- Italië
- Finland;
- Frankrijk;
- Griekenland;
- Servië;
- België;
- Bulgarije;
- Oostenrijk;
- Schotland
- Polen;
- Roemenië;

Overige werkzaamheden

- Samenwerking met andere organisaties;
- Website/Nieuwsbrief.

Hieronder zal een verantwoording van de daadwerkelijk verrichtte activiteiten in de subsidieperiode van 1 januari 2017 tot en met 30 juni 2019 worden gegeven. Tevens zal een verband worden gelegd met de financiële eindrapportage voor datzelfde subsidietijdvak.

4. Activiteitenverslag stichting PrisonLAW – 1 januari 2017 – 30 juni 2019

4.1 Inleiding

Dit verslag bevat een overzicht van de activiteiten die PrisonLAW in voornoemd subsidietijdvak heeft verricht. Het primaire doel van PrisonLAW is het geven van juridische bijstand en advies aan Nederlandse gedetineerden in het buitenland en aan hun contactpersonen en/of familieleden in Nederland. PrisonLAW heeft ook in dit subsidietijdvak weer getracht de doelstellingen te bereiken, door middel van de onderstaande activiteiten.

4.2 Bestuur

Het bestuur van PrisonLAW heeft vanaf 1 januari 2017 tot eind juni 2019 bestaan uit drie bestuursleden.

Eén bestuurslid heeft geen juridische maar een financiële achtergrond. Door de komst van dit bestuurslid voldoet de samenstelling van het bestuur van PrisonLAW weer aan de statuten. Het is met het oog op de procedure voor besluitvorming in algemene zin gewenst dat een bestuur bestaat uit een oneven aantal bestuursleden.

Het bestuur is binnen de stichting een controlerend én uitvoerend orgaan. De verantwoordelijkheid van het bestuur omvat beleidsmatige aspecten alsmede het waarborgen van de kwaliteit van het juridisch advies en de juridische bijstand. Het bestuur speelt tevens een belangrijke rol bij het leggen en onderhouden van vruchtbare contacten van PrisonLAW in de landen waar PrisonLAW actief is. Leden van het bestuur leggen daarom ook aan de daarvoor in aanmerking komende landen werkbezoeken af. Het bestuur speelt ook een rol bij behandeling van individuele dossiers. Die rol wordt mede vervuld met het oog op de controlerende functie van het bestuur. Daarnaast heeft het bestuur zich ingezet bij de opleiding en ontwikkeling van een aantal nieuwe medewerkers, ook heeft bestuur een belangrijke rol gespeeld bij de uitval van de senior juridische adviseur in het jaar 2018. Een van de bestuursleden heeft verschillende werkbezoeken gemaakt met een van de in 2017 nieuw aangetrokken juridisch adviseurs. Die juridisch adviseur is belast met de dagelijkse uitvoering van de dossiers. Het bestuur heeft hiermee uitvoering gegeven aan de verantwoordelijkheid voor het waarborgen van de kwaliteit van het juridisch advies en de juridische bijstand van PrisonLAW.

Een ander bestuurslid heeft zich tijdens de dagelijkse werkzaamheden op het kantoor van PrisonLAW mede beziggehouden met het deels inwerken en opleiden van de in 2017 nieuw aangetrokken juridisch medewerker en tijde van de ziekte van de senior juridisch adviseur. Het bestuur heeft hiermee uitvoering gegeven aan de verantwoordelijkheid voor het waarborgen van de kwaliteit van het juridisch advies en de juridische bijstand van PrisonLAW.

Het bestuur heeft ook in dit jaar 2017 en 2018 de hierboven omschreven taken zo veel mogelijk getracht op zich te nemen.

4.3 Medewerkers

4.3.1 Inleiding

Het personeelsbestand van PrisonLAW in de loop van het jaar 2017 is flink gewijzigd. Een juridisch medewerker is eind mei 2017 vertrokken. Daarnaast heeft PrisonLAW beslist dat de arbeidsovereenkomst van de junior juridisch medewerker niet te verlengen. Die arbeidsverhouding heeft tot 30 juni 2017 geduurd. De twee openstaande vacatures zijn zo snel mogelijk weer vervuld door twee nieuwe medewerkers. Ook de twee parttime officemanager zijn in 2017 vertrokken vanwege studie gerelateerde werkzaamheden. Prisonlaw heeft hierna een nieuwe officemanager geworven. De werkzaamheden van PrisonLAW zijn kennisintensief. De nieuwe medewerkers zijn ingewerkt door de senior juridisch adviseur en deels door een ander bestuurslid. De primaire taken van de juristen zijn de behandeling van dossiers en het geven van juridisch advies en bijstand aan Nederlandse gedetineerden in het buitenland en aan hun contactpersonen. Een onderdeel hiervan is het (zelfstandig) maken van werkreizen, alsmede het onderhouden van contact met de contactpersoon van de gedetineerden.

4.3.2 Senior juridisch adviseur

De senior juridisch adviseur is in het jaar 2017, 2018 en 2019 belast geweest met de juridische werkzaamheden, met een arbeidsduur van meer dan 40 uur per week, gedurende periode heeft zij dossiers in behandeling gehad, en ook een groot deel van de werkbezoeken afgelegd. De senior juridisch adviseur is in het jaar 2018 een aantal maanden in de ziektewet beland.

De senior juridisch adviseur was zowel in 2017, deels in 2018 als in 2019 tevens belast met de dagelijkse, algemene leiding van de stichting en de aansturing van de andere medewerkers. Zij is ook een van de bestuursleden van Stichting PrisonLAW. Tevens heeft zij in het jaar 2019 gelet op het afbouwplan zorggedragen voor de afbouw van de dossiers en bedrijfsvoering.

4.3.3 Juridisch adviseur

Op 1 juni 2017 is een nieuwe juridisch adviseur in dienst getreden. Zij heeft tot en met april 2019 voor 36 uur p/w werkzaamheden verricht voor PrisonLAW. Zij heeft dossiers in behandeling gehad en ook een aantal werkbezoeken afgelegd. Daarnaast is deze juridisch adviseur met de senior juridisch adviseur betrokken geweest bij de totstandkoming van de gezamenlijke uitgaven van het tijdschrift "Comeback", van de stichting Epafras. PrisonLAW heeft gelet op het einde van de subsidie relatie en om de belangen van de gedetineerden gewaarborgd konden worden het concurrentiebeding van deze medewerker opgeheven zodat zij bij de nieuwe subsidie partner dezelfde werkzaamheden kon voortzetten.

De dossiers van deze juridisch adviseur zijn (deels) overgenomen door de nieuwe subsidiepartner.

4.3.4 Juridisch adviseur

Deze tweede nieuwe juridisch medewerker heeft na haar indiensttreding op 1 juni 2017 tot 1 februari 2019 voor de duur van 36 uur per week juridische werkzaamheden verricht. Zij is hierbij ingewerkt door de senior juridisch adviseur. De juridisch adviseur heeft ook in het jaar 2017 en 2018 een aantal werkreizen gemaakt en is tijdens die werkreizen ingewerkt.

4.3.5 Office managers

PrisonLAW heeft in 2017 en 2018 tevens een “office manager” in dienst gehad voor de duur van 32 uur per week. De functie van “office manager” is gedurende het jaar 2017 door twee deeltijdmedewerkers uitgevoerd voor totaal 32 uur per week (16 uur per medewerker). De “office managers” ondersteunen de juridisch medewerkers. Ook voeren zij in voorkomende gevallen eenvoudige juridische werkzaamheden uit. De “office manager” heeft als taak de administratieve taken en overige niet juridische werkzaamheden voor de (senior) en juridisch adviseurs te verzorgen en hen bij de werkzaamheden administratief te ondersteunen. In het jaar 2018 heeft PrisonLAW de functie van de “office manager” door één medewerker op basis van 32 uur per week laten uitvoeren.

4.3.6 Tolk en vertaler Spaans

PrisonLAW heeft een arbeidsrelatie in de vorm van een opdrachtovereenkomst gesloten met een tolk en vertaler voor de Spaanse taal en Portugese taal. PrisonLAW heeft die overeenkomst vooral gesloten met het oog op zaken die PrisonLAW in behandeling heeft in Spaanstalige en Portugeestalige landen waaronder: Spanje, Peru, Ecuador, Colombia, Brazilië, Portugal die in het jaar 2017 en 2018 veel tijd en aandacht van PrisonLAW heeft gevergd. Deze tolken/vertaler zijn bekend met juridisch jargon in de Spaanse taal en Portugese taal en werken als beëdigde tolken. Hierdoor kunnen zij tolken en vertalen op het gewenste niveau, ook van juridische teksten, zoals uitspraken van rechters. Goede vertaling van juridische stukken is voor veel zaken van PrisonLAW onontbeerlijk.

5. Werkbezoeken

5.1 Inleiding

PrisonLAW beschouwt de werkbezoeken aan verschillende landen als één van haar kerntaken. PrisonLAW probeert daarom de verschillende bestemmingen van de werkbezoeken zo zorgvuldig mogelijk te kiezen. Daarbij is vooral de toegevoegde waarde van een werkbezoek een belangrijk criterium. Indien er bijvoorbeeld een belangrijke zaak speelt, of indien er relevante nieuwe wetgeving in een bepaald land in werking is getreden waardoor bij gedetineerden behoefte kan zijn aan nader juridisch advies daaromtrent, kan dat voor PrisonLAW een reden zijn om een werkbezoek af te leggen aan het desbetreffende land.

Dit betekent ook dat het kan zijn dat de toegevoegde waarde van een werkbezoek aan een bepaald land in de loop van het jaar kan verminderen, waardoor PrisonLAW andere keuzes moet maken en een werkbezoek moet afleggen aan een ander land dan in de activiteitenprognose stond vermeld. Hiermee tracht PrisonLAW op een zo doelmatig mogelijke wijze de door het Ministerie ter beschikking gestelde subsidiegelden te besteden.

Hieronder zullen de in het jaar 2017, 2018 en de in het jaar 2019 gemaakte reizen worden besproken.

5.2 2017

PrisonLAW heeft voor de periode van 1 januari tot 31 december 2017 het voorgenomen aantal werkbezoeken ook daadwerkelijk afgelegd. PrisonLAW heeft in de subsidieaanvraag

ten aanzien van de af te leggen werkbezoeken al een disclaimer aangebracht: het overzicht van de werkbezoeken kan door onvoorziene omstandigheden nog wijzigen. Ook heeft PrisonLAW daarbij vermeld dat PrisonLAW bij de keuze voor het aantal werkbezoeken en de bestemming van een werkbezoek altijd het belang van de gedetineerden en de desbetreffende dossiers vooropstelt. Met andere woorden: PrisonLAW zal bij de beoordeling van de vraag of een werkbezoek aan een bepaald land al dan niet moet worden afgelegd altijd kijken naar de verwachte toegevoegde waarde van dat werkbezoek.

PrisonLAW heeft in 2017 ook de eerste succesvolle Wots zaken van Peru op afstand begeleid en afgerond. Een deel van de werkzaamheden is afgelegd door één persoon en een ander deel door twee personen. Dit laatste heeft mede te maken om ook medewerkers goed in te werken en op te leiden.

PrisonLAW probeert in die dossiers zoveel mogelijk op afstand in de juridische begeleiding te voorzien. Dat is in landen binnen de Europese Unie vaak eenvoudiger, omdat in die landen de rechtsbijstand beter op orde is dan in bijvoorbeeld Latijns-Amerikaanse landen en/of Aziatische landen, en de cultuurverschillen bovendien minder groot zijn. De WETS-procedure wordt inmiddels in de meeste landen binnen de EU toegepast. Dit betekent dat overbrengingen van gedetineerden uit die landen sneller verlopen. De WETS-procedure is in veel landen nieuw. Dit brengt met zich mee dat die procedures nog niet altijd even soepel verlopen.

Om die reden heeft PrisonLAW besloten twee medewerkers te laten deelnemen aan een cursus met betrekking tot de WOTS en de WETS. De kennis die bij die cursussen is opgedaan, was van toegevoegde waarde voor de behandeling van dossiers van PrisonLAW.

5.3 2018

Ook ten aanzien van het jaar 2018 geldt dat het overzicht van de af te leggen werkbezoeken kan wijzigen, en dat bij de keuze voor het aantal bezoeken en de bestemming van een werkbezoek altijd het belang van de gedetineerden en de desbetreffende dossiers voorop wordt gesteld. PrisonLAW kijkt altijd naar de toegevoegde waarde van een reis, om zo doelmatig mogelijk de beschikbaar gestelde subsidiegelden te besteden.

Ten aanzien van een deel van de reizen in 2018 geldt dat deze zijn afgelegd door twee personen. PrisonLAW probeert, indien mogelijk, de reizen zoveel mogelijk door één persoon te laten verrichten. Dit om te zorgen dat het budget voor de werkbezoeken binnen de perken blijven. PrisonLAW heeft een aantal van deze werkreizen gebruikt om de nieuwe juridisch adviseur (s) in te werken. Daarnaast acht PrisonLAW het inwerken van nieuwe juridisch medewerkers op werkbezoeken bevorderlijk voor de kwaliteit van het werk van die juridisch medewerkers.

PrisonLAW heeft in 2018 minder reizen afgelegd dan gepland. Dat komt door de tijdelijke uitval van de senior juridisch adviseur. Om die reden heeft PrisonLAW minder landen kunnen bezoeken dan in het voorgenomen activiteitenverslag bij de subsidieaanvraag stond vermeld.

PrisonLAW zou in beginsel negen landen bezoeken afleggen over de periode 2018 en 2019. PrisonLAW heeft geen bezoek afgelegd aan Brazilië. PrisonLAW heeft in 2017 een werkbezoek afgelegd en zaken afgerond. Om die reden was het niet noodzakelijk om de

daaropvolgende jaren een werkbezoek af te leggen. Daar staat tegenover dat PrisonLAW een aantal andere landen die niet in het voorgenomen activiteitenverslag staan genoemd wél heeft bezocht, of een land dat wel werd genoemd meer dan eenmaal heeft bezocht. Bovendien moet PrisonLAW bij elke bezoek een kostenafweging maken.

PrisonLAW had eerder dat jaar besloten wél werkbezoeken af te leggen aan landen die niet in het overzicht van de landen voor een werkbezoek stond opgenomen. PrisonLAW heeft dit gedaan omdat de verwachting was dat een bezoek aan die landen snel van veel toegevoegde waarde zou zijn, hetgeen in de loop van het jaar ook daadwerkelijk is gebleken.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de landen die PrisonLAW in de subsidieperiode van 1 januari 2017 tot 30 juni 2019 heeft bezocht. Daarbij dient opgemerkt te worden dat de werkbezoeken aan landen binnen de Europese Unie die gecombineerd worden met een ander Europees land of waar binnen het Europese land meerdere binnenlandse vluchten (gelet op de afstand) worden gemaakt, zal gelden als één intercontinentaal werkbezoek. Een gecombineerd intercontinentaal werkbezoek – dat wil zeggen een werkbezoek waarin aansluitend twee of meer verschillende landen worden bezocht, geldt in beginsel als één werkbezoek. Indien een gecombineerd intercontinentaal werkbezoek meer dan twee weken duurt, geldt het als twee werkbezoeken.

5.4.1. Duitsland

PrisonLAW heeft in 2017 een werkbezoek afgelegd aan Duitsland, in verband met een aantal dossiers van Nederlandse gedetineerden in Duitsland. Om de behandeling van die dossiers beter te laten verlopen, was dit werkbezoek noodzakelijk. PrisonLAW heeft tijdens dit werkbezoek diverse gedetineerden bezocht. Daarnaast heeft PrisonLAW met diverse lokale advocaten en overheidsfunctionarissen besprekingen gehad. PrisonLAW heeft reeds verslagen van deze besprekingen aan het Ministerie doen toekomen.

5.4.2. Brazilië

PrisonLAW heeft in het jaar 2017 weer gericht op een aantal Nederlandse gedetineerden in verschillende deelstaten in Brazilië.

Tijdens al die bezoeken werden gevangenen bezocht in de diverse penitentiaire instellingen aldaar. Verder vonden diverse besprekingen plaats met lokale advocaten en met lokale functionarissen.

PrisonLAW werkt sinds 2017 in Sao Paulo goed samen met een lokale Braziliaanse advocaat. Deze advocaat heeft PrisonLAW tijdens het werkbezoek in contact gebracht met diverse personen die voor PrisonLAW van nut kunnen zijn.

Het werkbezoek aan Brazilië had vooral tot doel om de stand van zaken in een aantal lopende dossiers met de gedetineerden en lokale advocaten te bespreken, alsmede om de contacten van PrisonLAW met lokale advocaten, instanties en autoriteiten aan te halen en verder te intensiveren. Daarnaast heeft PrisonLAW getracht het netwerk in Brazilië uit te breiden. Brazilië is een groot land met een divers rechtssysteem. Dat maakt werken in Brazilië niet eenvoudig. Goede lokale contacten zijn daarom onontbeerlijk.

Van dit werkbezoek en de activiteiten die tijdens dat werkbezoek zijn verricht werden reeds verslagen gemaakt, die al aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken zijn verstrekt.

5.4.3. Cambodja

PrisonLAW heeft in het najaar van 2017 een werkbezoek afgelegd aan Cambodja in verband met een aantal lopende zaken bewerkelijke zaken van Nederlandse gedetineerden in dat land.

PrisonLAW heeft tijdens dit werkbezoek een aantal gevangenisbezoeken afgelegd en diverse afspraken gehad met lokale advocaten en functionarissen.

Van dit werkbezoek en de activiteiten die tijdens dit werkbezoek zijn verricht werden reeds verslagen gemaakt, die al aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken zijn verstrekt.

5.4.4. Colombia

PrisonLAW heeft in 2017 twee werkbezoeken afgelegd aan Colombia. Tijdens die werkbezoeken zijn verschillende gedetineerden in diverse steden in Colombia bezocht. Daarnaast heeft PrisonLAW in elke bezochte stad lokale advocaten, rechters, departementale medewerkers en overige overheidsfunctionarissen gesproken.

Van dit werkbezoek en de activiteiten die tijdens dit werkbezoek werden verricht, zijn door PrisonLAW reeds verslagen opgesteld, die reeds aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken verstrekt.

5.4.5. Ecuador

PrisonLAW heeft in het jaar 2017 een bezoek afgelegd aan Ecuador. Dit bezoek was noodzakelijk door allerlei veranderingen in het lokale ambtenarenbestand als gevolg van in het voorjaar van 2017 gehouden verkiezingen. Hierdoor dient PrisonLAW in Ecuador opnieuw een netwerk op te bouwen. Het aantal Nederlandse gedetineerden in Ecuador is sinds het eerste bezoek van PrisonLAW aldaar sterk teruggelopen. Dit komt omdat een aantal WOTS-zaken met succes zijn afgerond. PrisonLAW heeft in de voorgaande jaren veel in dit land geïnvesteerd. De overheid van Ecuador kampt met liquide problemen, waardoor verschillende overheidsorganisaties een taakstelling hebben gekregen om te bezuinigen, onder meer door te trachten de detentiepopulatie te verkleinen. Dit kan gunstige gevolgen hebben voor de Nederlandse gedetineerden aldaar. De voorwaarden voor voorwaardelijke invrijheidsstelling zijn bijvoorbeeld versoepeld.

PrisonLAW heeft van deze werkbezoeken en de tijdens die werkbezoeken verrichte activiteiten verslagen opgesteld. Die verslagen zijn reeds aan het ministerie van Buitenlandse Zaken verstrekt.

5.4.6. Frankrijk

PrisonLAW heeft in 2018 een werkbezoek afgelegd vanwege een aantal Wets zaken waarvan de procedure in Frankrijk niet goed verloopt. PrisonLAW heeft een aantal gedetineerden bezocht en contact gelegd met lokale advocaten om een aantal zaken van gedetineerden met name in de Wets procedure vlotter te laten verlopen.

5.4.7. Verenigd Koninkrijk

PrisonLAW heeft in 2018 een werkbezoek afgelegd aan het Verenigd Koninkrijk. Dit bezoek stond mede in het teken van de behandeling van meerdere zaken van Nederlandse gedetineerden. In veel zaken kon er geen strafoverdracht plaatsvinden door de oplegging van een boete in veel zaken. Van belang was dat PrisonLAW de lokale procedure in kaart bracht met name de wet en regelgeving voor deze boetes. PrisonLAW heeft tijdens dit werkbezoek gedetineerden bezocht.

Daarnaast heeft PrisonLAW tijdens het werkbezoek gesproken met vertegenwoordigers van de organisatie *Fair Trials Abroad* en met de afdeling *National Offender Management Service, Cross Border Transfer Section* van het Britse Ministerie van Justitie. Tijdens dit werkbezoek is gesproken over de uitvoering van de WETS door de Britse autoriteiten, en is een rechtsvergelijking gemaakt omtrent de problematiek met diverse landen en is er kennis uitgewisseld.

5.4.8. Verenigde Staten

PrisonLAW heeft zowel in 2017 als in 2018 en in 2019 een werkbezoek afgelegd aan de Verenigde Staten. In totaal heeft PrisonLAW in de subsidieperiode vijf werkbezoeken afgelegd aan de Verenigde Staten.

PrisonLAW heeft in het subsidietijdvak een aantal dossiers uit dit land in behandeling die gecompliceerd zijn en veel tijd en mankracht kosten.

Deze dossiers heeft PrisonLAW onder de aandacht gebracht bij commissie van de Parole Board Hearing. In de Verenigde Staten zijn een aantal nieuwe regelingen van kracht waaruit blijkt dat Nederlandse gedetineerden eerder in aanmerking kunnen komen voor de Parole-regeling. Bij één van de Nederlandse gedetineerden heeft een hoorzitting van de Parole Board plaatsgevonden. Bijstand van PrisonLAW was hiervoor noodzakelijk.

Daarnaast heeft PrisonLAW een Wots procedure opgestart voor deze gedetineerde.

Ook heeft PrisonLAW een aantal andere gedetineerden bezocht in de verschillende Staten.

In de zaken van die gedetineerden zijn *Habeas Corpus* procedures opgestart. Hierbij was ook de bijstand van PrisonLAW noodzakelijk. Het gaat immers om gedetineerden (3) die meer dan 30 jaren gedetineerd zijn in de Verenigde Staten.

Tijdens de reizen in 2017, 2018 en 2019 heeft PrisonLAW in verschillende Staten verschillende gedetineerden bezocht.

PrisonLAW heeft van deze werkbezoeken en de tijdens die werkbezoeken verrichte activiteiten verslagen opgesteld. Die verslagen zijn reeds aan het ministerie van Buitenlandse Zaken verstrekt.

5.4.9. Peru

PrisonLAW heeft in het jaar 2018 en 2019 gericht op een aantal Nederlandse gedetineerden in Peru. PrisonLAW heeft tijdens dat bezoek geprobeerd bijzondere aandacht te besteden aan de WOTS-procedure tussen Nederland en Peru. Deze procedure verloopt bepaald niet vlekkeloos. Dit houdt vooral verband met de trage en gecompliceerde procedure in Peru. Dit maakt dat in de toekomst een aantal gedetineerden die wel tijdig een WOTS-verzoek hebben ingediend, volgens de Nederlandse vereisten toch niet kunnen worden overgebracht, omdat sprake zal zijn van onvoldoende strafresistant. PrisonLAW heeft zich ingezet voor een aantal gedetineerden die met succes met de Wots zijn teruggekeerd.

Daarnaast heeft PrisonLAW aan een gedetineerde bijstand verleend die vanuit Brazilië is uitgeleverd aan Peru. PrisonLAW heeft deze gedetineerden in 2017 al in uitleveringsdetentie bezocht in Brazilië.

PrisonLAW heeft van deze werkbezoeken en de tijdens die werkbezoeken verrichte activiteiten verslagen opgesteld. Die verslagen zijn reeds aan het ministerie van Buitenlandse Zaken verstrekt. Daarnaast heeft PrisonLAW een aantal succesvolle Wots zaken afgerond in Peru.

5.4.10. Japan

PrisonLAW heeft in het najaar van 2017 en 2018 een werkbezoek afgelegd aan Japan. PrisonLAW heeft dit werkbezoek afgelegd omdat de noodzaak hiertoe gelet op de stand van zaken in een aantal WOTS-dossiers noodzakelijk was. Japan is geen eenvoudig land, en het is gebleken dat het werken op afstand in dossiers van Nederlandse gedetineerden in Japan niet altijd eenvoudig is. De Japanse cultuur vereist ook dat er persoonlijk contact is. Daarnaast maakt het gevangenisregime dat gedetineerde deze omstandigheden als zwaar ervaren. PrisonLAW heeft tijdens dit werkbezoek een aantal gevangenisbezoeken afgelegd en diverse afspraken gehad met lokale advocaten en functionarissen. Door deze werkbezoeken zijn een aantal gecompliceerde Wots zaken die al jaren “on hold” stonden met succes afgerond.

Van dit werkbezoek en de activiteiten die tijdens dit werkbezoek zijn verricht werden reeds verslagen gemaakt, die al aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken zijn verstrekt.

5.4.11 Thailand

PrisonLAW heeft in het najaar van 2017, en 2019 een werkbezoek afgelegd aan Thailand in verband met een aantal lopende zaken van Nederlandse gedetineerden in dat land. PrisonLAW heeft tijdens dit werkbezoek een aantal gevangenisbezoeken afgelegd en diverse afspraken gehad met lokale advocaten en functionarissen.

PrisonLAW heeft een gedetineerde bijgestaan die ter dood is veroordeeld. PrisonLAW heeft tezamen met de lokale advocaat een herzieningsverzoek ingediend bij de Supreme Court waardoor de doodstraf is omgezet in een levenslange gevangenisstraf. De mogelijkheid voor een eventuele Wots procedure is in zicht. Daarnaast heeft PrisonLAW een aantal gedetineerden begeleid met de Wots en de strafvermindering procedure. Een aantal gedetineerden zijn inmiddels in vrijheid gesteld dan wel met de Wots overgebracht.

Van dit werkbezoek en de activiteiten die tijdens dit werkbezoek zijn verricht werden reeds verslagen gemaakt, die al aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken zijn verstrekt.

5.4.12 Aruba en Curaçao

Deze werkbezoeken zijn afgelegd in verband met een aantal LOTS-zaken uit Zuid-Amerika. Het was van belang om deze werkbezoeken af te leggen om contact te leggen met de lokale autoriteiten

5.4.13 Spanje

PrisonLAW heeft in 2019 een werkbezoek afgelegd aan Spanje.

Dit hield verband met de zaak van een kwetsbare minderjarige Nederlandse gedetineerde in Alicante die verdacht werd van een zedendelict. Gelet op actuele ontwikkelingen voor

zedewetgeving in Spanje was een bezoek en bijstand aan deze kwetsbare gedetineerde noodzakelijk. Tijdens deze werkbezoek(en) waaronder het bijwonen van een zitting is niet alleen de desbetreffende gedetineerde bezocht, maar hebben ook diverse besprekingen plaatsgevonden met Spaanse advocaten, instanties en overige organisaties.

PrisonLAW heeft tijdens het werkbezoek ook verschillende Nederlandse gedetineerden in Spanje bezocht. PrisonLAW is tijdens dit werkbezoek zowel in Madrid als op Palma de Mallorca geweest.

PrisonLAW heeft van deze werkbezoeken en de tijdens het werkbezoek verrichte activiteiten verslagen opgesteld. Die verslagen zijn reeds aan het ministerie van Buitenlandse Zaken verstrekt.

5.4.14 Praag

PrisonLAW heeft in 2019 een werkbezoek afgelegd aan Praag. Het was noodzakelijk om dit bezoek af te leggen gelet op het feit dat deze zaak zich uitvoerig in de media speelde en ter voorbereiding van de zitting was een werkbezoek en contact met de lokale advocaat noodzakelijk.

5.4.15. Samengevat zijn in de subsidieperiode de volgende landen bezocht:

- Een werkbezoek aan Brazilië (voorjaar 2017);
- Een werkbezoek aan Cambodja (najaar 2017);
- Een werkbezoek aan Colombia (voorjaar 2017);
- Een werkbezoek aan Duitsland (medio 2017);
- Een werkbezoek aan Japan (najaar 2017);
- Een werkbezoek aan Thailand (najaar 2017);
- Een werkbezoek aan Ecuador (najaar 2017);
- Een werkbezoek aan Colombia (najaar 2017);
- Een werkbezoek aan de Verenigde Staten (najaar 2017);
- Een werkbezoek aan de Verenigd Koninkrijk (voorjaar 2018);
- Een werkbezoek aan Frankrijk (voorjaar 2018);
- Een werkbezoek aan Ecuador (medio 2018);
- Een werkbezoek aan Colombia (medio 2018);
- Een werkbezoek aan Verenigde Staten (medio 2018);
- Een werkbezoek aan Peru (najaar 2018);
- Een werkbezoek aan Aruba (Lots zaak najaar 2018);
- Een werkbezoek aan Curaçao (Lots zaak najaar 2018)
- Een werkbezoek aan Spanje (voorjaar 2019);
- Een werkbezoek aan de Verenigde Staten (voorjaar 2019);
- Een werkbezoek aan Ecuador (voorjaar 2019);
- Een werkbezoek aan Peru (voorjaar 2019);
- Een werkbezoek aan de Verenigde Staten (mei 2019);
- Een werkbezoek aan Thailand (voorjaar 2019);
- Een werkbezoek aan Praag (voorjaar 2019);

Uit bovenstaand overzicht volgt dat PrisonLAW in het subsidietijdvak aan 24 landen een werkbezoek heeft gebracht. Dit is meer dan in het verslag van de voorgenomen activiteiten bij de subsidieaanvraag staat vermeld. Daarin stond vermeld dat PrisonLAW in de volgende landen een werkbezoek zou afleggen:

Dit resulteert in het volgende overzicht over 2017;

- Verenigde Staten (2017);
- Peru en Bolivia (2017);
- Ecuador en Colombia (2017);
- Brazilië (2017);
- Thailand (2017);
- Japan (2017);
- Verenigd Koninkrijk (2017);
- Duitsland (2017);

Dit leidt tot het volgende overzicht voor het de jaren 2018 en 2019¹ telkens tot het volgende:

- Verenigde Staten;
- Brazilië;
- Peru;
- Bolivia
- Ecuador;
- Colombia
- Japan;
- Thailand;
- In beginsel één ander, nog onbekend land.

Prisonlaw heeft destijds opgemerkt bij de subsidieaanvraag dat de voorgestelde werkbezoeken een indicatie is. Onvoorziene omstandigheden kunnen ertoe leiden dat Prisonlaw een werkbezoek aan een ander land dan een of meer van de hierboven genoemde landen zal maken.

Prisonlaw zal bij de keuze van de bestemming voor een werkbezoek altijd kijken naar de toegevoegde waarde van een dergelijk bezoek. Hierbij speelt een rol het aantal gedetineerden, het type zaken van die gedetineerden, het rechtssysteem van het land en eventuele informatie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

PrisonLAW heeft tijdens de afgelegde werkbezoeken over de jaren 2017, 2018 en 2019 het rechtssysteem van de desbetreffende landen (verder) in kaart gebracht en aandacht besteed aan de actuele ontwikkelingen op het gebied van wetgeving in die landen. Dit is relevant omdat PrisonLAW in die landen ook dossiers in behandeling heeft. Van de werkbezoeken zijn verslagen gemaakt worden, die aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken is verstrekt. Er zal in dat verband ook aandacht worden besteed aan actuele ontwikkelingen op het gebied van wetgeving in die landen.

¹ Hier dient de volgende disclaimer uitdrukkelijk bij te worden vermeld: dit overzicht kan door onvoorziene omstandigheden nog voor wijziging vatbaar zijn. PrisonLAW zal bij de keuze voor het aantal werkbezoeken en de bestemming, altijd het belang van de gedetineerden en de desbetreffende dossiers vooropstellen.

Overigens geldt ook ten aanzien van landen waaruit PrisonLAW dossiers in behandeling heeft, dat in voorkomende gevallen onderzoek zal worden verricht naar het rechtssysteem en/of naar actuele ontwikkelingen op het gebied van wetgeving in die landen.

6. Contact met lokale advocaten, instanties en organisaties

PrisonLAW onderhoudt in het kader van behandeling van verschillende zaken regelmatig contact met lokale advocaten, instanties en overige organisaties in verschillende landen. Die contacten vinden plaats per e-mail, maar ook telefonisch en tijdens de afgelegde werkbezoeken.

Voorafgaand aan een werkbezoek tracht PrisonLAW een afspraak in te plannen met die advocaten en instanties. PrisonLAW doet dit niet alleen om concrete zaken te kunnen bespreken en hierover afspraken te maken, maar ook om te zorgen dat de contacten tussen die advocaten en instanties en PrisonLAW levendig en actueel blijven. PrisonLAW stelt tijdens deze besprekingen gerichte specifieke en algemene vragen om zodoende een beeld te krijgen van de lokale wetgeving en de lokale procedures.

Daarnaast correspondeert PrisonLAW na afloop van de bezoeken met deze advocaten in verband met individuele zaken. De gesprekken met lokale advocaten hebben in een aantal gevallen geresulteerd in een mondeling overeengekomen samenwerkingsverband. PrisonLAW gaat een dergelijk samenwerkingsverband alleen aan indien de advocaat tijdens besprekingen een goede en betrouwbare indruk heeft achtergelaten en ook in het verdere contact met PrisonLAW heeft bewezen een betrouwbare partner te zijn.

Verschillende advocaten hebben zich bereid verklaard om meer zaken van Nederlandse gedetineerden in behandeling te nemen en daarbij samen te werken met PrisonLAW. Het gaat dan zowel om staatsadvocaten als particuliere advocaten die tegen betaling werken. Tijdens werkbezoeken tracht PrisonLAW de relatie met lokale advocaten waar PrisonLAW mee samenwerkt te versterken.

PrisonLAW heeft geconstateerd dat de uitvoering van een aantal WOTS-verdragen met Zuid-Amerikaanse landen niet naar behoren verloopt. Een voorbeeld hiervan is het Verdrag tussen Nederland en Peru, maar ook de WOTS-procedure tussen Nederland en Ecuador. PrisonLAW behandelt een aantal WOTS-zaken uit Zuid-Amerikaanse landen en heeft contacten gelegd en onderhouden met een aantal instanties in de Zuid-Amerikaanse landen die een rol spelen bij de WOTS-procedures. Het is van essentieel van belang om een goed netwerk op te bouwen. In de periode 2017-2019 zijn uiteindelijk verschillende gedetineerden uit Ecuador en Peru die van PrisonLAW juridische bijstand ontvingen, via de WOTS teruggekeerd naar Nederland.

7. In kaart brengen van lokale rechtssystemen/actualisatie kennis over buitenlandse wetgeving

Juridische bijstand

PrisonLAW heeft zich de afgelopen jaren gericht op de verlening van juridische bijstand van Nederlandse gedetineerden. Prisonlaw heeft, zoals blijkt uit de bijgevoegde dossierlijsten, dossiers uit diverse landen in behandeling.

Voor de behandeling van dossiers is allereerst vereist dat Prisonlaw voldoende kennis draagt van het desbetreffende rechtssysteem. Dat is een van de redenen dat Prisonlaw samenwerkt met lokale advocaten, experts, instanties en/of non-gouvernementele organisaties. Voor de vergaring van kennis en het opbouwen van een lokaal netwerk zijn de werkbezoeken die Prisonlaw maakt van zeer groot belang. Kennis die tijdens een werkbezoek wordt opgedaan, kan in nieuwe zaken worden gebruikt. Hetzelfde geldt voor de netwerken die tijdens die werkbezoeken door Prisonlaw worden opgebouwd.

Hoewel de werkbezoeken in een aantal landen noodzakelijk zijn voor een goede juridische bijstand, hanteert Prisonlaw het uitgangspunt dat, indien mogelijk, de juridische bijstand op afstand wordt verleend in samenwerking met de lokale advocaat. Dit is in overeenstemming met het streven de activiteiten zo veel mogelijk kosteneffectief te laten zijn, en het aantal reisbewegingen vanuit Nederland te beperken, maar toch een zo groot mogelijk bereik van het juridisch advies te bewerkstelligen.

PrisonLAW heeft zich tijdens de verschillende werkbezoeken telkens ook beziggehouden met onderzoek naar het lokale rechtssysteem, vaak gekoppeld aan problemen in concrete zaken die op dat moment spelen. PrisonLAW gebruikt hier veelal besprekingen voor met lokale overheidsfunctionarissen, advocaten of strafrechtgeleerden.

Daarnaast heeft PrisonLAW zich in 2017-2019 in het bijzonder gericht op nieuwe en veranderde wetgeving in Zuid-Amerika, Japan en Spanje. Voorts heeft PrisonLAW zich beziggehouden met onderzoek naar nieuwe wetgeving in de Verenigde Staten met betrekking tot de Parole-procedure, Habeas Corpus Procedure, de uitlevering binnen verschillende staten en overige wetgeving.

Verder heeft PrisonLAW zich gedurende subsidieperiode beziggehouden met onderzoek naar de WOTS-procedures in Peru, Ecuador, Japan, Colombia.

Ten aanzien van de eerder bezochten landen geldt dat PrisonLAW het lokale rechtssysteem verder in kaart heeft gebracht en de ontwikkelingen in actualiteit. PrisonLAW heeft tijdens dit bezoek voortgebouwd op eerder gedane onderzoek, en de kennis van het rechtssysteem in verschillende landen verder vergroot.

Binnen de EU heeft PrisonLAW zich geconcentreerd op de implementatie van de WETS en op de verschillende lokale regelgeving. Niet in alle landen is het overzichtelijk hoe de WETS in de praktijk vorm wordt gegeven. PrisonLAW ontvangt mede hierdoor ook veel aanvragen.

Ten aanzien van de overige landen waar PrisonLAW actief is, geldt dat eveneens aandacht is besteed aan het lokale rechtssysteem. PrisonLAW tracht op elk werkbezoek de kennis van het lokale rechtssysteem te vergroten en te updaten. Dat is een van de doelen van afspraken met advocaten en instanties. PrisonLAW heeft aldus de kennis van de rechtssystemen van die landen verder uitgebreid.

De lokale rechtssystemen zijn in kaart gebracht door middel van het bestuderen van de in het desbetreffende land aangeschafte literatuur, rapportages van de Verenigde Naties, overige internationale gouvernementele organisaties en rapportages van verschillende (mensenrechten)organisaties. Daarnaast wordt tijdens diverse besprekingen met lokale advocaten en functionarissen kennis en ervaringen uitgewisseld.

8. Dossiers

PrisonLAW heeft in het subsidietijdvak een flink aantal zaken afgerond. Dit betekent dat deze zaken niet meer in behandeling zijn van PrisonLAW en zijn geplaatst op een lijst afgeronde zaken. In het jaar 2017 heeft PrisonLAW in totaal 156 zaken binnen de EU afgesloten en buiten de EU 42 zaken afgesloten. In totaal komt dat neer op 198 afgeronde zaken in 2017. PrisonLAW had eind 2017 nog 154 zaken in behandeling, uit verschillende landen waarvan 79 binnen de Europese Unie en 75 buiten de Europese Unie.

In het jaar 2018 heeft PrisonLAW in totaal 78 zaken afgerond waaronder 67 binnen de Europese Unie en 11 buiten de Europese Unie. PrisonLAW had eind december 2018 139 zaken in behandeling waarvan 56 binnen de Europese Unie en 83 buiten de Europese Unie.

PrisonLAW heeft in de subsidieperiode ten aanzien van een aantal zaken werkzaamheden verricht waarin de bijstand dossier kortdurend van aard was, maar heeft van die zaken uiteindelijk geen dossier opgemaakt. PrisonLAW is in die zaken benaderd door de gedetineerde of door familieleden van die gedetineerde. In de meeste gevallen gebeurt dit schriftelijk. Hierna dient te worden bezien of de bijstand van PrisonLAW in die concrete zaak gewenst is. Ook in deze fase zijn medewerkers van PrisonLAW tijd kwijt aan deze zaken. In een aantal van die zaken bleek dat de desbetreffende gedetineerde al een advocaat had. In andere zaken bleek dat de bijstand van PrisonLAW kennelijk niet gewenst was, of dat die niet meer nodig was of kortdurend van aard was.

Daarnaast zal Prisonlaw, gelet op de beperkte financiële middelen, beperkingen moeten opleggen in het aantal zaken dat Prisonlaw in behandeling kan nemen. Het is onhaalbaar en niet realistisch om de zaken van alle Nederlandse gedetineerden in het buitenland in behandeling te nemen. In de eerste plaats zullen er gedetineerden zijn die geen prijs stellen op juridische bijstand van Prisonlaw. In de tweede plaats zal Prisonlaw in een aantal zaken niets voor de desbetreffende gedetineerde kunnen betekenen, bijvoorbeeld omdat de zaak van die gedetineerde onherroepelijk is, er geen procedures voor vervroegde of voorwaardelijke invrijheidsstelling mogelijk zijn en de gedetineerde geen WOTS/WETS-verzoek kan of wil indienen. De bijstand van Prisonlaw heeft in die gevallen geen toegevoegde waarde. Prisonlaw zal dergelijke dossiers dan ook niet in behandeling nemen.

De beperking van het aantal dossiers is bovendien nodig om de kwaliteit van de geleverde juridische bijstand door Prisonlaw op peil te houden. Prisonlaw heeft geen onbeperkte financiële middelen en bovendien maar een beperkt aantal medewerkers. Prisonlaw streeft ernaar elke zaak de aandacht te geven die het verdient.

PrisonLAW beoordeelt nieuwe zaken naar de aard, inhoud, omvang en complexiteit van de zaak. Daarnaast is onder meer van belang of de gedetineerde verkeert in een zwakke positie en geen of gebrekkige juridische bijstand heeft van een lokale advocaat. Daarnaast speelt de complexiteit van het rechtssysteem van het detentieland een rol, alsmede ook de toegankelijkheid van de rechtspraak in dat land.

Prisonlaw maakt, onderscheid tussen de volgende type zaken:

- Advieszaken;
- Strafzaken, eenvoudig;
- Strafzaken, complex;
- Executiezaken;
- WOTS/WETS-zaken, eenvoudig;
- WOTS/WETS-zaken, complex;
- Zaken niet complex, wel bewerkelijk;
- Overige zaken.

Advieszaken

Advieszaken betreffen zaken waarin een gedetineerde of een familielid van de gedetineerde zich tot Prisonlaw heeft gericht met een specifiek verzoek. Prisonlaw zal bij de behandeling van dit type zaak zoveel mogelijk een beroep doen op kennis die Prisonlaw heeft over het lokale rechtssysteem, met name indien Prisonlaw aan het desbetreffende land een werkbezoek heeft afgelegd.

In de praktijk blijkt dat gedetineerden en/of hun familieleden vaak behoefte hebben aan algemene juridische informatie over lokale procedures in het land van detentie. Prisonlaw verstrekt dergelijke informatie. Dit heeft toegevoegde waarde aangezien gedetineerden en familieleden vaak niet weten waar ze aan toe zijn. Verstrekking van algemene informatie kan die gedetineerden of familieleden helpen bij het maken van bepaalde keuzes.

PrisonLAW werkt in dit soort zaken indien nodig samen met lokale advocaten en experts om te dien einde zo goed mogelijk het verzoek van de gedetineerde of de familieleden te kunnen beantwoorden. Prisonlaw werkt in algemene zin samen met lokale advocaten en experts in landen waarin Prisonlaw actief is, om zo een goed beeld te krijgen en te houden van het strafrechtssysteem in het desbetreffende land. Het strafrecht is voortdurend in beweging, ook in het buitenland. Er worden regelmatig nieuwe wetten gemaakt, waardoor bijvoorbeeld procedures worden gewijzigd, of nieuwe procedures in het leven worden geroepen. Prisonlaw dient hiervan zo veel mogelijk op de hoogte te blijven, ook om in advieszaken snel en adequaat te kunnen optreden.

Hierbij spelen de werkbezoeken van Prisonlaw ook een belangrijke rol. De werkbezoeken worden mede benut om op de hoogte te blijven van actuele ontwikkelingen in het strafrecht van het desbetreffende land, om de kennis van Prisonlaw over het rechtssysteem van dat land verder uit te breiden en om het contact met lokale advocaten en experts te onderhouden of uit te breiden.

PrisonLAW verstrekt op verzoek van de gedetineerden of hun familieleden ook een lijst van advocaten waarmee PrisonLAW samenwerkt. Hierbij dient wel aangetekend te worden dat Prisonlaw geen rol speelt bij de totstandkoming van (financiële) afspraken tussen de gedetineerden en die advocaat. Prisonlaw werkt uiteraard op verzoek van die gedetineerde wel samen met de lokale advocaat, indien die samenwerking toegevoegde waarde heeft.

Prisonlaw merkt hier op dat die toegevoegde waarde er ook uit kan bestaan dat door de bemoeienis van Prisonlaw de inzet van de lokale advocaat wordt vergroot. Bovendien kan Prisonlaw een sleutelrol spelen bij de contacten tussen “Nederland” – dat wil zeggen de familie of andere contactpersonen van de gedetineerde in Nederland - en de lokale advocaat.

Dit kan van groot belang zijn voor het vergaren van (ontlastend) bewijs, of bijvoorbeeld voor stukken die een rol kunnen spelen bij eventuele strafmaatverweren in de strafzaak. Hieruit valt af te leiden dat een advieszaak in voorkomende gevallen uiteindelijk kan eindigen als een strafzaak, eenvoudig of complex, zoals die hier nader zijn omschreven.

Strafzaken, eenvoudig

Het gaat hierbij om drugszaken, en dan vooral zaken betreffende eenvoudige koeriers. Een groot aantal van de Nederlandse gedetineerden in Zuid- en Midden- Amerika betreffen eenvoudige koerierszaken.

De gedetineerden worden vaak op heterdaad aangehouden op de internationale luchthaven, waarbij in de reisbagage een hoeveelheid verboden verdovende middelen wordt aangetroffen. In die zaken is het bewijs vaak rond, en ook de hoogte van de straf staat vaak – binnen een zekere bandbreedte – vast.

Ook zaken betreffende eenvoudige verkeersovertredingen, (zware) mishandeling, diefstallen, aanrandingen van de lichamelijke eerbaarheid behoren in beginsel tot de categorie “eenvoudige zaken”.

Prisonlaw zal in voorkomende gevallen ook juridische bijstand verlenen, in samenwerking met een lokale advocaat. De toegevoegde waarde van Prisonlaw in dergelijk zaken kan gelegen zijn in het feit dat de desbetreffende gedetineerde onbekend is met het lokale rechtssysteem en behoefte heeft aan een nadere uitleg en advies over de procedures die hem te wachten staat of die zij eventueel nog kunnen voeren. Prisonlaw kan hierbij de risico's voor een gedetineerde in kaart brengen en de gedetineerde voorhouden wat bepaalde keuzes zouden kunnen betekenen.

Een voorbeeld hiervan is de vraag of het verstandig is dat een gedetineerde een bekennende verklaring aflegt, en zo ja, op welk moment de gedetineerde dit het beste kan doen.

Gedetineerden zijn vaak niet op de hoogte van de gevolgen van het afleggen van een bekennende verklaring. Dit komt enerzijds door de taalbarrière en anderzijds door een gebrek aan kennis over lokale procedures. De ervaring van Prisonlaw is dat lokale advocaten wat dit betreft vaak niet adequaat handelen.

Het is van belang dat gedetineerde hierover goed worden geïnformeerd over de eventuele gevolgen en risico's.

PrisonLAW is verschillende malen geconfronteerd met zaken van een gedetineerde die een schuldbekentenis had ondertekend, terwijl overigens onvoldoende bewijs voorhanden was. Ook kan het zijn dat door het afleggen van een bekennende verklaring en het ondertekening van een schuldbekentenis afstand wordt gedaan van een inhoudelijke behandeling van de zaak door een rechter.

In andere gevallen kan het zo zijn dat een bekennende verklaring op het juiste moment kan zorgen dat de straf uiteindelijk aanzienlijk lager uitvalt dan ingeval die bekennende verklaring uitblijft of te laat komt. Op die manier worden lange strafprocessen die jaren in beslag kunnen nemen voorkomen. Dat levert voor gedetineerden eerder duidelijkheid op. Dit kan ook van zeer groot belang zijn indien een gedetineerde uiteindelijk in aanmerking wenst te komen voor een overbrenging naar Nederland op grond van de WOTS. In dat geval

kan het zo zijn dat het verstandig te zorgen dat de strafzaak zo snel mogelijk onherroepelijk wordt. Lokale advocaten kunnen die belangen vaak niet goed overzien, vooral omdat zij niet bekend zijn met de (beleids)regels die Nederland hanteert in WOTS-zaken, en dan met name het systeem van de Nederlandse voorwaardelijke invrijheidsstelling en het vereiste van voldoende strafrestant.

Daarnaast kan Prisonlaw in dergelijke zaken ook weer een belangrijke schakel zijn tussen “Nederland” en de gedetineerde en lokale advocaat, met het oog op aanvullend (ontlastend) bewijs of stukken die betrekking kunnen hebben op eventuele strafmaatverweren. Voor zowel de gedetineerden als de contactpersoon is het van belang dat zij worden voorzien in de juridische informatie en de te volgen procedures. Prisonlaw fungeert daarom veelal ook als een soort juridische vertaler voor de gedetineerde en de familieleden, die vaak de procedure niet kennen of niet in staat zijn die procedure goed te begrijpen.

Dit zijn een aantal voorbeelden waaruit blijkt dat ook in dergelijke zaken juridisch advies van Prisonlaw van toegevoegde waarde kan zijn.

Strafzaken, complex

Bij de strafzaken die complex van aard zijn kan gedacht worden aan grote strafzaken waarin meerdere medeverdachten zijn betrokken in internationaal samenwerkingsverband. Een zaak kan ook complex zijn door de persoon van de gedetineerde, door de aard van de zaak, het type delict en de straf die maximaal kan worden opgelegd. Er kan geen alomvattende definitie van een gecompliceerde strafzaak worden gegeven. Het is wel duidelijk dat Prisonlaw aan gecompliceerde strafzaken meer uren zal besteden dan aan eenvoudige zaken. Hieronder volgen een aantal voorbeelden die kunnen maken dat een zaak als gecompliceerd kan worden aangemerkt.

Er zijn gedetineerden die extra kwetsbaar zijn, bijvoorbeeld omdat sprake is van beperkte verstandelijke vermogens of een (psychiatrische) stoornis van de geestesvermogens. Daarnaast kan een strafzaak ook in het land van detentie de rechtsorde ernstig schokken, waardoor een eerlijke behandeling van de zaak van die gedetineerde onder druk kan komen te staan.

Daarnaast kan zowel in het land van detentie als in Nederland de gedetineerde voorwerp van onderzoek zijn. Het komt voor dat gedetineerden in het buitenland worden vervolgd, maar ook in Nederland. Dit komt vaak voor in drugszaken tegen verdachten die een hogere positie in een organisatie innemen.

In dergelijke zaken kan Prisonlaw een belangrijke rol vervullen als schakel tussen Nederland en het detentieland.

Prisonlaw kan in Nederland het strafdossier opvragen, voorbereidingen treffen die ten goede kunnen komen aan een eerlijk verloop van de behandeling van de strafzaak in het land van detentie, bijvoorbeeld door het aandragen van aanvullende (ontlastende) bewijsstukken, of het aandragen van eventuele getuigen, dan wel het voeren van verweren in de strafzaak in dat land.

Prisonlaw werkt daarbij uiteraard samen met lokale advocaten.

Daarnaast behoren gecompliceerde uitleverings- of overleveringszaken tussen twee of meer landen en/of staten ook tot de werkzaamheden van Prisonlaw. Prisonlaw heeft regelmatig te

maken gehad met zaken waarin een gedetineerden strafrechtelijk vervolgd werd in delen van Europa en buiten Europa en waar sprake was van “doorlevering”.

In dergelijke zaken is de rol van Prisonlaw als coördinator van groot belang. Daarbij is samenwerking van met de justitiële autoriteiten, lokale experts of advocaten in de overige landen onmisbaar.

Prisonlaw speelt voorts in die zaken een belangrijke adviserende rol. Prisonlaw is in die zaken daartoe vaak goed in staat, omdat Prisonlaw veelal over meer ervaring beschikt in grensoverschrijdende zaken dan lokale advocaten. Prisonlaw is daarom vaak beter in staat om alle belangen te overzien, en de gedetineerden daarom van een uitgebreider advies te voorzien dan lokale advocaten.

Gedetineerden zijn zelf vaak niet bekend met de procedures, waardoor zij onvoldoende in staat zijn om goede afwegingen te maken, zeker indien zij niet beschikken over een goede lokale advocaat.

Daarnaast kunnen strafzaken complex zijn waarin de zaak onherroepelijk is en de rechtsgang niet naar behoren is verlopen. Dit betreffen zogenoemde herzieningszaken. Herziening is in alle landen een uitzonderlijke procedure, die specialistische kennis vereist. Prisonlaw zal in dergelijke zaken altijd een lokale expert op het gebied van herzieningszaken raadplegen. Overigens behandelt Prisonlaw alleen herzieningszaken indien Prisonlaw de kans dat een herzieningsverzoek wordt toegewezen voldoende groot is.

Prisonlaw onderzoekt met dat oog het verloop van de strafzaak, het aanwezige bewijs en de kans van slagen voor het eventueel heropenen van de strafzaak.

Voorts begeleidt PrisonLAW zogenoemde “parole” procedures in de Verenigde Staten. Ook die zaken kunnen gecompliceerd zijn. Die complicaties hoeven niet zo zeer juridisch te zijn, maar meer praktisch, bijvoorbeeld door de invloed van slachtoffers, of de beïnvloeding van de bereidheid van de parole board om een dergelijk verzoek toe te wijzen. Daarnaast kan de voorbereiding van een parole-zitting veel tijd vragen, aangezien tijdens die zitting ook de inhoud van de strafzaak en de persoon van de gedetineerde uitgebreid onderwerp van gesprek kan zijn. De strafzaak zal opnieuw worden beoordeeld. Dit kan ook betekenen dat Prisonlaw op zoek zal gaan naar nieuw ontlastend bewijs, ter ondersteuning van het verzoek tot parole. Prisonlaw begeleidt de aanvraag en werkt daarbij nauw samen met de Parole Board en met lokale advocaten.

Executiezaken

In een aantal landen, met name Latijns-Amerikaanse, bestaat een onderscheid tussen de strafzaak en de executiezaak. In de strafzaak wordt beoordeeld of een gedetineerde zich schuldig heeft gemaakt aan een strafbaar feit en in voorkomende gevallen een straf opgelegd. Dit is vaak een gevangenisstraf. Nadat de strafzaak onherroepelijk is, bestaat er de zogenoemde executiezaak. Die zaak heeft betrekking op de tenuitvoerlegging van de straf. De executiezaak bestaat uit verschillende mogelijke procedures, die vaak betrekking hebben op vervroegde of voorwaardelijke invrijheidsstelling. Ook kunnen die procedures betrekking hebben op de plaats van tenuitvoerlegging van de straf, bijvoorbeeld in een gesloten regime of in een halfopen gevangenis. Die procedures zijn in elk land anders. Het kan ook zijn dat binnen een land verschillende procedures zijn voor verschillende delicten.

De lokale (staats) advocaten houden zich in de praktijk zelden bezig met de executiefase van de strafzaak. In de praktijk dienen gedetineerden zelf deze procedures op te starten. Dit terwijl de executiezaak feitelijk soms belangrijker – ieder geval voor de gedetineerde – is dan

de strafzaak, aangezien voor de gedetineerde door de executiezaak de netto-gevangenisstraf aanzienlijk kan verkorten.

PrisonLAW probeert dergelijke procedures in kaart te brengen en de gedetineerde hierover te informeren. Prisonlaw zal dergelijke procedures ook begeleiden, indien de zaak daar om vraagt. Prisonlaw doet dit uiteraard in samenwerking met een lokale advocaat.

Het is van belang dat een gedetineerden adequaat op de hoogte wordt gebracht van dergelijke procedures zodat zij sneller in vrijheid gesteld kunnen worden.

WOTS- en WETS-zaken, eenvoudig

Bij eenvoudige WETS- en WOTS-zaken moet gedacht worden aan het verschaffen van informatie over de die procedures.

Ten aanzien van WOTS-procedures geldt, zo leert de ervaring van Prisonlaw, dat die procedures in elk land anders verlopen. Gedetineerden en hun familieleden hebben daarom vaak behoefte aan informatie over die procedures, het verloop daarvan, en bijvoorbeeld over de vraag of het indienen van een WOTS verzoek tot de mogelijkheden behoort. Die informatie kan van groot belang zijn, omdat gedetineerden op basis van die informatie keuzes zullen maken. Zij kunnen er bijvoorbeeld voor kiezen om geen WOTS-verzoek in te dienen, maar een verzoek tot voorwaardelijke of vervroegde invrijheidsstelling in te dienen in het land van detentie.

Prisonlaw zal in voorkomende gevallen ook WOTS-zaken begeleiden, in samenwerking met een lokale advocaat en met lokale instanties.

Daarnaast wordt PrisonLAW ook betrokken bij bijvoorbeeld de voorwaarden en vereisten die moeten worden vervuld in een WETS-zaak.

Zo is het voor veel gedetineerden moeilijk om hun binding aan te tonen met Nederland als zij niet ingeschreven hebben gestaan in het bevolkingsregister. De ervaring leert dat voor de beantwoording van die vraag door de Nederlandse bevoegde autoriteiten vaak alleen het bevolkingsregister wordt geraadpleegd. Indien een gedetineerde niet in dat register ingeschreven heeft gestaan, wordt er van uit gegaan dat hij geen binding heeft met Nederland. Prisonlaw kan de gedetineerden bijstaan, en hen helpen aan te tonen dat wel sprake is van voldoende binding. PrisonLAW brengt in dat geval nadere stukken in het geding in de WETS-procedure, zodat de overbrenging in het kader van de WETS alsnog kan plaatsvinden.

De bijstand van Prisonlaw is in deze gevallen ook van toegevoegde waarde, aangezien de praktijk uitwijst dat andere organisaties dit soort werkzaamheden niet verrichten, terwijl wel noodzakelijk is dat dit gebeurt.

WOTS/WETS-zaken, complex;

Bij complexe WOTS-zaken gaat het om WOTS-verzoeken in landen waarin de WOTS-relatie tussen Nederland en dat land niet goed loopt, of in landen waarin de WOTS-procedure complex is, of niet goed loopt. De ervaring van Prisonlaw leert dat dit vaak aan de orde is.

Vaak duurt het zeer lang voordat WOTS verzoeken in het detentieland in de belangstelling van de bevoegde autoriteiten aldaar komen.

Lokale advocaten, en zeker staatsadvocaten, zijn vaak niet bekend met de WOTS-procedures, of die zaken hebben bij de lokale advocaten geen prioriteit. Gedetineerden zien

de advocaat na de afronding van de strafzaak vaak niet meer terug, of kunnen moeilijk met die advocaat in contact komen.

Een tijdrovende en langdurige WOTS-procedure in het land van detentie gaat ten koste van het strafrestant in die zaak. Dit kan uiteindelijk zeer nadelige gevolgen hebben voor de gedetineerde, die daardoor langer in erbarmelijke omstandigheden in het detentieland gedetineerd blijft.

Bovendien komt die gedetineerde bij het uitblijven van overbrenging op grond van de WOTS niet in aanmerking voor de Nederlandse voorwaardelijke invrijheidsstelling, die doorgaans na tweederde van de straf wordt toegekend.

Er wordt hiermee voorbijgegaan aan de doelstelling van de WOTS-procedure, namelijk de resocialisatie van de gedetineerde.

Voor dergelijke complexe WOTS-zaken is het vaak van belang om ook een werkbezoek af te leggen aan dat land. Tijdens dat werkbezoek probeert Prisonlaw een bespreking met de lokale bevoegde autoriteiten te houden, om zo de problemen in kaart te brengen en tot een oplossing te komen, en te zorgen dat de zaak alsnog snel wordt afgehandeld. Prisonlaw kan hierdoor ook een schakel worden tussen de autoriteiten in het land van detentie, en de bevoegde autoriteiten in Nederland, te weten het Ministerie van Veiligheid en Justitie, afdeling internationale overbrenging strafvonnis (IOS). De ervaring leert dat WOTS-procedures ook veel vertraging oplopen omdat geen sprake is van goed contact tussen de bevoegde autoriteiten van het detentieland en Nederland. Prisonlaw kan daarbij een rol spelen.

Daarnaast probeert Prisonlaw tijdens die werkbezoeken altijd contact te leggen met een lokale advocaat die is gespecialiseerd in WOTS-zaken, en met die advocaat een samenwerkingsverband aan te gaan. De toegevoegde waarde van Prisonlaw is op dit punt evident.

Daarnaast dient PrisonLAW in veel WOTS-zaken een zienswijze in bij de Penitentiare kamer van het Gerechtshof in Arnhem, die over dat verzoek moeten oordelen of advies moet uitbrengen. Dit maakt de bijstand van Prisonlaw ook van toegevoegde waarde. Voorwaarde voor Prisonlaw is hierbij wel dat de desbetreffende gedetineerde niet wordt bijgestaan door een Nederlandse advocaat. Indien dit wel het geval is of blijkt te zijn, wordt de bijstand aan die gedetineerde gestaakt en het dossier gesloten. Prisonlaw meent namelijk dat de inzet van subsidiegeld voor gedetineerden die in Nederland reeds worden bijgestaan door een andere advocaat in dit geval niet gerechtvaardigd is.

Daarnaast kunnen ook WETS-procedures gecompliceerd zijn, bijvoorbeeld indien naast de WETS-procedure ook nog andere juridische kwesties spelen. Een voorbeeld daarvan kan zijn vreemdelingenrechtelijke problemen tijdens een WETS-procedure of ingewikkelde procedures met betrekking tot opgelegde (hoge) boetes, die aan de overbrenging op grond van de WETS in de weg kunnen staan.

Daarnaast spelen in WETS-zaken soms vragen met betrekking tot overgangsrecht. Dat geldt met name voor oudere zaken. Die zaken vragen specialistische kennis, waar Prisonlaw over beschikt. De ervaring leert dat lokale advocaten die ervaring vaak niet hebben. Prisonlaw kan daarbij dus een rol in vervullen.

Voor een compleet overzicht van de dossiers en de werkzaamheden daarin wordt verwezen naar de Excel-dossierlijst, die als bijlage bij deze stukken zijn gevoegd. Voor een overzicht van 2017 en 2018 zijn de lijsten al aan het ministerie toegezonden.

9 Overige werkzaamheden

PrisonLAW heeft haar overige werkzaamheden in de jaren 2017-2019 voortgezet, zoals was voorgenomen. Tot deze werkzaamheden behoren onder andere het voortzetten van de samenwerkingen met andere belangenorganisaties, het regelmatig uitbrengen van nieuwsbrieven en het plaatsen van belangrijke berichten over wetgeving op de website. Ook het bijwonen van vergaderingen en het aanleveren van de stukken aan het tijdschrift de comeback behoren tot de overige activiteiten van PrisonLAW. Daarnaast heeft PrisonLAW ook dit subsidietijdvak daar waar mogelijk is, getracht samen te werken met soortgelijke organisaties, zowel in binnen- als buitenland.

Samenvattend

Voor de hierboven weergegeven activiteiten, de behandeling van de dossiers en de werkbezoeken, dient Prisonlaw mensen en middelen in te zetten. Die staan in direct verband met de kerntaken van Prisonlaw, namelijk de juridische bijstand van Nederlandse gedetineerden in het buitenland. PrisonLAW heeft de mensen en middelen weergegeven. En daarbij de werkwijze van de stichting Prisonlaw besproken, waaronder de medewerkers en werkbezoeken, omdat die in direct verband staan met de uitvoering van de kernwerkzaamheden van Prisonlaw. Daarnaast heeft PrisonLAW in de subsidieperiode van 1 januari 2017 tot en met juni 2019 een deel van de administratie en overige administratieve taken die samenhangen met de gedetineerdenbegeleiding, uitbesteed aan een derde partij. Prisonlaw acht dit noodzakelijk voor de waarborging van de continuïteit van Prisonlaw, en om te zorgen voor een goed verantwoording van subsidiemiddelen, alsmede voor een zo efficiënt mogelijk wijze van besteding van subsidiemiddelen.

PrisonLAW heeft de afgelopen jaren de subsidiemiddelen doelmatig en efficiënt ingezet daar waar nodig is.